

Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato
25. oktober 2016

J nr. 2016 - 2676

Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget har i brev af 27. september 2016 stillet mig følgende spørgsmål 378 alm. del, som jeg hermed skal besvare.

Spørgsmål 378

"Ministeren bedes kommentere det materiale, DANVA præsenterede for udvalget i forbindelse med foretræde den 27. september 2016, jf. EFK alm. del - bilag 408."

Svar

Jeg vil nedenfor kommentere på de væsentligste kritikpunkter, som fremgår af den præsentation, der blev anvendt ved DANVA's foretræde for udvalget d. 27. september.

Udliciteringsgrad i vandsektoren

Det fremgår af den anvendte præsentation, at de danske vandselskaber udliciterer ca. 50 pct. af deres driftsopgaver og ca. 80 pct. af deres omkostninger til investeringer og renoveringer.

Lad mig indledningsvist kvittere for DANVA's materiale omkring udlicitering i vandsektoren, der viser, at vandselskaberne udliciterer ca. 50 pct. af de samlede driftsomkostninger og ca. 80 pct. af de samlede omkostninger til investeringer og renoveringer. Det glæder mig at se en sektor, der på eget initiativ konkurrenceudsætter en del af dens opgaver. Jeg regner med, at vandsektorens fokus på udlicitering vil fortsætte fremadrettet.

Samtidig skal det dog bemærkes, at graden af udlicitering ikke er en valid indikator på effektivitet, da effektivitet afhænger af, om driften er effektiv, og der foretages de rigtige investeringer.

Produktivitetsudvikling i vandsektoren

DANVA fremfører i deres præsentation, at vandsektoren har en gennemsnitlig produktivitetsvækst på 3,7 og 3,07 pct. fra 2001 og frem. DANVA mener derfor ikke, at produktivitet kan bruges som argument for at kræve effektiviseringer i vandsektoren.

**Energi-, Forsynings- og
Klimaministeriet**

Stormgade 2-6
1470 København K

T: +45 3392 2800
E: efkm@efkm.dk

www.efkm.dk

Desuden anser DANVA produktivitet som en dårlig indikator for udviklingen i vandsektoren. DANVA argumenterer for, at dette skyldes, at man i vandsektoren er underlagt hvile-i-sig-selv-princippet, som betyder, at prisen ikke afspejler en øget værditilvækst eksempelvis i form af øget forsyningssikkerhed.

Opgørelsen af produktivitetsudviklingen i forsyningssektoren bruges ikke som direkte argument for effektiviseringsmål i vandsektoren, men derimod som et overordnet argument for at sætte fokus på udviklingen i forsyningssektoren samlet set, så borgere og virksomheder får mere ud af forsyningssektoren. De effektiviseringsmål, forsyningsstrategien lægger op til for de enkelte sektorer, bygger på dybdegående analyser af hver enkelt sektor.

Det kan endvidere bemærkes, at valg af periode har betydning i opgørelse af produktivitetsudvikling i en sektor. Ser man som i forsyningsstrategien på produktivitetsudviklingen i perioden 2001 – 2015, har forsyningssektoren haft en svag gennemsnitlig produktivitetsudvikling over perioden. Ser man på produktivitetsudviklingen i forsyningssektoren længere tilbage i tid, er produktivitetsudviklingen ligeledes svag.

Jeg henviser til svar på EFK spm. 377, alm. del. for kommentarer til den del af DANVA's materiale, der vedrører produktivitet som indikator for udviklingen i forsyningssektoren.

Effektiviseringspotentiale

DANVA fremfører i deres præsentation, at det effektiviseringspotentiale, McKinsey og Struensee har beregnet for vandsektoren, er overvurderet. DANVA mener bl.a. ikke, at man i vurderingen af vandsektorens effektiviseringspotentiale kan medtage ikke-påvirkelige omkostninger, som McKinsey og Struensee har gjort, i det direkte og dynamiske potentiale.

DANVA fremfører desuden, at McKinsey og Struensee har anvendt et misvisende tal for værdien af aktivmassen. DANVA mener, at man bør anvende de årlige afskrivninger som grundlag for beregningen for potentialet på vandsektorens anlæg, mens McKinsey og Struensee har benyttet genafskaffelsespriser i deres beregningsgrundlag.

DANVA fremfører endvidere i deres præsentation, at konsolideringspotentialet for vand- og spildevandsselskaberne er overvurderet i McKinsey og Struensee's rapport. Derudover påpeger DANVA, at den tidligere besluttede effektiviseringsmålsætning på 1,3 mia. kr. i 2020 indgår i regeringens nye målsætning om en samlet effektivisering på 2,5 mia. kr. i 2025.

McKinsey og Struensee vurderer et effektiviseringspotentiale på 2,5-3,0 mia. kr. i 2025 i forhold til 2014.

McKinsey og Struensee foretager i sin analyse en række forsigtighedshensyn, herunder i metoden best-of-two og via ekskludering af outliers. Jeg vil henvise til besvarelsen på EFK spørgsmål 333, alm. del for så vidt angår yderligere beskrivelser af disse hensyn.

McKinsey og Struensee antager, at hele omkostningsbasen, herunder de ikke-påvirkelige omkostninger, kan reduceres. På trods af, at de ikke-påvirkelige omkostninger i udgangspunktet er svært påvirkelige, er der en andel, det på sigt kan være muligt at effektivisere. Derfor vil det heller ikke være retvisende helt at udelade effektiviseringer af disse omkostninger. Der er fx stor forskel på vandselskabernes køb af ydelser fra andre vandselskaber, erstatninger og omkostninger til medfinansieringsprojekter.

For så vidt angår værdien af aktivmassen, har McKinsey og Struensee valgt at benytte genafskaffelsespriser i deres beregningsgrundlag for potentialet på anlæg for at holde metoden konsistent for potentialevurderingen på tværs af sektorerne. På denne måde bliver potentialevurderingen sammenlignelig på tværs af alle forsyningsområder.

McKinsey og Struensee's konsolideringspotentiale er beregnet på baggrund af konkrete erfaringer med konsolideringsgevinster ved sammenlægninger i Danmark. Jeg mener, at dette giver et sagligt grundlag for at opgøre konsolideringspotentialerne i vandsektoren.

Jeg henviser til svar på EFK spm. 335, alm. del. for øvrige bemærkninger til det af DANVA's materiale, der vedrører konsolideringspotentialet og den effektiviseringsmålsætning i 2020, der allerede er indgået et politisk forlig om.

Regeringen har foreslået et effektiviseringsmål for vandsektoren på 2,5 mia. kr. i 2025 i forhold til 2014. Regeringens måltal er i den laveste ende af McKinsey & Struensee's potentialeinterval.

Med regeringens målsætning om effektivisering skal vandselskaberne i gennemsnit reducere deres samlede omkostninger med ca. 1,6-2,3 pct. om året afhængig af valget af omkostningsbase frem mod 2025. Heri indgår det allerede besluttede effektiviseringsmål på 1,3 mia. kr. i 2020. Regeringens målsætning indebærer dermed realistiske årlige produktivitetsvækst- og effektiviseringsrater i vandsektoren, som også ses andre steder i samfundet.

Som følge af det vandsektorforlig, som den daværende regering (SR) i 2015 indgik sammen med Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti og den nye vandsektorlov får de mindste vandselskaber, som er omfattet af vandsektorloven, i dag udmeldt et årligt effektiviseringskrav på 1,7 pct. af deres drifts- og anlægsomkostninger.

De større vandselskaber får dels et årligt effektiviseringskrav på 2 pct. af deres driftsomkostninger, dels et årligt effektiviseringskrav på deres anlægs-

omkostninger, der beregnes med udgangspunkt i produktivetsudviklingen i sammenlignelige sektorer (i 2016 på 0,49 pct.). Hertil kommer et individuelt effektiviseringskrav på baggrund af benchmarking, som årligt kan udgøre op til 2 pct. af indtægtsrammen.

Det er på denne baggrund foreløbigt vurderingen, at effektiviseringskravene med den hidtidige og nuværende regulering i den nye Vandsektorlov vil nå op på nogenlunde samme niveau, som regeringen nu foreslår for den samme periode 2014-2025. Vurderingen afhænger dog bl.a. af den kommende totaløkonomiske benchmarkmodel og er baseret på de tilgængelige oplysninger og antagelser om, at den tidligere udvikling fortsætter fremadrettet.

Hertil kommer, at McKinsey og Struensee's beregninger bygger på realisering af et betydeligt konsolideringspotentiale, mens effektiviseringskravene i medfør af Vandsektorloven bygger på, at alle bliver lidt mere effektive med tiden (det generelle krav), og de mindst effektive nærmer sig de mest effektive (det individuelle krav).

Endvidere er der ikke taget højde for, at nogle selskaber må forventes at effektivisere mere end de krav, de pålægges, hvormed de reelle effektiviseringer kan blive større.

Jeg mener på baggrund af ovenstående, at der er tale om et realistisk mål for vandsektoren.

Med venlig hilsen

Lars Chr. Lilleholt